

Kritinio mąstymo užduotys

Išmintis (pagal A. Šliogerį)

1. Užduotis. Dialogo kūrimas

Dialogo lauke parašyk įtikinamą elektroninį laišką draugui. Laiškas turėtų atskleisti, kodėl vienas iš šių straipsnių – „Arvydas Šliogeris tarp provokacijos ir tylos“ bei „Išminties devalvacija“ – yra įdomus, ir įtikinti draugą jį perskaityti. Galite susirašinėdami padiskutuoti ir išreikšti savo požiūrį į A. Šliogerio išsakytas mintis.

Sukurk dialogą

2. Užduotis

Ką reiškia siekti išminties ir būti filosofu Lietuvoje XXI amžiuje

- Garsiai perskaityk arba išklausk mokytojo skaitomą Leonido Donskio straipsnį „Arvydas Šliogeris tarp provokacijos ir tylos“ (žr. papildomą skaitinį). Perskaityk arba išklausk jį du kartus. Pirmą kartą tik pasistenk suprasti esmę, o antrą kartą konspektuok svarbiausias mintis.
- Peržvelk užrašus ir pabandyk atpasakoti straipsnį suolo draugui, o paskui pasikeiskite vaidmenimis. Įsivaizduok, kad abu ruošiatės pristatyti įžymų lietuvių filosofą A. Šliogerį užsienio mokyklos mokiniams (kaip L. Donskis pristatė jį amerikiečių filosofui R. Ginsbergui, o šis įvertino A. Šliogerį kaip „aukščiausio lygio mąstytoją“). Padėkite vienas kitam papasakoti apie A. Šliogerį remdamiesi šiuo straipsniu.
- Individualiai atsakyk į klausimus apie „filosofiją kaip melancholiškos išminties siekį“.
- Susiburkite į grupes po dvi poras. Aptarkite savo atsakymus ir stenkitės prieiti prie bendros nuomonės, nepasiduoti kraštutinumams (apie kuriuos rašo L. Donskis): „Ką reiškia siekti išminties ir būti filosofu Lietuvoje XXI amžiuje.“

Klausimai

Tavo atsakymai

1. Ką reiškia savita išminties paieška kaip *filotopija ir fotosofija*?

Klausimai

Tavo atsakymai

2. Kaip interpretuotum

A. Šliogerio mintį: *Filosofija, kaip melancholiškos „išminties“ siekis, visada gyvena pakeliui – pakeliui į Niekį ir pakeliui į Esimą?*

3. Kodėl, anot L. Donskio, *filosofo kelias driekiasi nuo garsios viešos provokacijos iki tylos?* Kaip medijos siekia įrodyti, kad sukarikatūrinti ir anekdoto objektu ar veikėju galima paversti bet ką – iš filosofo tikimasi „informacinio triuko“?

4. Kas, sprendžiant iš šio straipsnio, bendra tarp filosofijos ir kalbos, kuri „nesitenkina pačia savimi“: kaip *filosofija gyvena balansuodama ties kalbos ir bekalbiškumo riba?*

3. Užduotis. Rašinys

Perskaityk straipsnyje „Išminties devalvacija“ interviu su filosofu Arvydu Šliogeriu ir psichoterapeutu Eugenijumi Laurinaičiu (žr. papildomą skaitinį). Remdamasis perskaitytu tekstu ir asmenine patirtimi parašyk trumpą (vieno ar pusantro puslapio) rašinį ir atskleisk 5 reikšmingas išminties nuvertėjimo mūsų visuomenėje priežastis bei 5 argumentus: „Ko verta XXI amžiuje senolių išmintis?“

ŽMOGUS – ŽINIŲ MAIŠAS

Panieka vyresnio amžiaus žmonėms, išminties nuvertinimas – tai neginčijamas šiandieninės visuomenės reiškinys. Filosofas Arvydas Šliogeris mano, kad tik nedaugelis supranta šio reiškinio tikrąsias priežastis (...)

Žinių būtina semtis – jau pirmą kartą bendruomenėje žmonės rinko žinias apie medžioklę, gyvūnų elgseną, žemdirbystę, bendruomeninį gyvenimą. Visos visuomenės buvo žinių visuomenės, be to apsieiti neįmanoma, bet visose protingose visuomenėse buvo gerai įsisąmonintas kitas, daug svarbesnis dalykas – brandų žmogų, o mūsų laikais – ir brandų profesionalų ugdo ir patirtis, ne vien tik žinios.

Žinios yra minimumas, kurį būtina turėti, bet savaime jos beveik nieko neduoda. Patirtis ateina su metais. Reikia daug druskos suvalgyti, kad taptum patyrusiu žmogumi, specialistu, ir visai nesvarbu, kokias pareigas eini. Patirtis yra tai, ko tu negali gauti nei iš interneto, nei iš televizijos, nei iš knygų, nei iš instrukcijų. Žinios tik kartu su patirtimi įgyja tikrąją vertę ir tampa išmintimi.

Kas galėtų reabilituoti vyresnių žmonių patirtį? Tik pačių žmonių, kurie dabar daro iš jaunystės kultą, žmogiškasis gyvenimiškasis patyrimas, – į Ingos Liutkevičienės, „Verslo klasės“ žurnalistės, klausimą atsako p. Šliogeris.

